

Í DAG

Tað stundar móti vali —

Fólkatingsvalið 22. september

I Danmark er valstriðið löngu byrjað sá spakuliga. Tað harðnar í hvørjum sum frálíður, og tað vóru teir av fíggjarnvendarlimunum, ið vitjaðu her, sum segdu seg vilja spara roddina her, tí teir komu sannliga at hava brúk fyri henni, tá teir komu heim aftur. Mong stórmál verða havd á lofti — eitt nú málið um kelduskatt, sum danski javnaðarflokkurin hevur lagt fram.

Dúgliga verður trivið í jarðalógirnar, sum fóru til fólkataktvøðu fyri einum ári síðan og við tí úrsliti, at hesi lógaruppskot frá stjórnini fullu undir atkvøðugreiðsluni.

Tað eru ikki færri enn 16 flokkar, ið hava ætlað sær at luttikið; men tað er rættuliga ívasamt, um tað eydnast teimum mongu smáflokkunum at fáa nóg nógvir veljarandirskriftir at boða frá valluttøku. — Menn vænta ikki stórar politiskar broytingar; tó er ívasamt, hvussu tað fer at gangast Sosialistisk Folkeparti, sum hevur verið fyrri stórum kløvningi og miklum innanhýsis klandri í seinastuni; 3 av flokksins 11 tingmonnum hava sagt seg úr flokkinum.

SOSIALURIN

TRÍÐJA TINGSETAN

Á Ólavsoke verður triðja tingsetan byrjað undir hesum landsstýrinum. Hinar undanfarna hava ikki havt nógva at bjóða landsins fólki — mest bara yngri byrðar; meira skatt, meira toll, eina fossandi dýrtíð, ringari lívilkini.

Samhaldið í te sokallaða sjálfstýrisslandsstýrinum byggi á sjálfstýrispolitikk, siga teir; men higar til hava vit ikki sæð til neivilin av meira sjálfstýri enn framt er av teimum sokallaðu »sambandsflokkunum« — javnaðarflokkinum og sambandsflokkinum og saman við teimum gamla sjálfstýrinum, sum nú er uppi í te flekkutu sjálfstýris »samgonguni«.

Um nakað nýskapandi verður at koma fram ella at henda komandi Ólavsokeutsetu, vita vit ikki; men eftir øllum solumerkingum at doma, man tað ikki fara at vera stórvegis.

Seinasta tingseta man vera ein hin longsta í tingins søgu, men væntandi ein hin sofnasta tað er víst ikki ov mikið sagt. Ikki tí, ov mikið er at fara undir; men hetta stýrið hevur prognað, at tað ikki er fort fyrri at stýra landinum við skili.

Brøv til Sosialin

HVI FER LANDSSTYRIÐ IKKI FRA?

Eg havi nýliga kannað fleiri umlir 14. september, har ein við ríastórur vevskriftum og ógvusligum greinagerðum kann lesa um

okkara ófrælsa samfelag, sum er so ódemokratiskt fyriskipað, at eitt landsstýri ikki leggur frá sær, tá ið landsstýrismálini verða feld á logtingi.

Teir siga brát út, at tað er óhugsandi at nakað stýrið í heiminum kundi ella vildi sitið, tá tað kom í minniluta.

Hetta landsstýrið er fleiri ferðir komið í slíkan minniluta og hava fingið slíkt misliti — serliga frá sinum egna — sum hetta stýrið, tá ið landsstýrismálini einans fingi 10 atkvøður og sostatt vórðu feld. Eg loyvi mær nú at spyrja tjóðveldismenn og ikki minst málagn flokksins:

Hvi legði landsstýrið ikki frá sær?

Ella eru tit vorðir ein ódemokratiskur flokkur, ið vil trinka alt fólkareði undir fót?

Spyrjandi.

HANDIL

FLOTANDI FRAMSÝNING AV HANDILSVØRUM

Japanesarar eru ógvuliga ágrýtnir at vinna fram á handilsmarknaðinum. Í lotuni vitjar »Sakura Maru«, 12.000 tons stóru dampari, hin einasti í heiminum, sum bygdur er til tiltak endamáli.

Hetta mikla far hevur áður vitja londini í Miðeystri, og nú hevur farið verið í København, Göteborg og Oslo, har henda framsýning hevur vakt miklan áhuga. Japanesarar eru ógvuliga frammalaga í handilsskapi, og í mongum fornum ligga teir á odda sum íðnaldrar. A framsýningi var í hópatálið av lutum, ið aldri áður hava verið í

brúki í Norðarlondum. Har vóru bandupptakarar á stóð við eina sváuldós, har var eitt ótal av elektroniskum lutum, minitranistarar, og tað sum vakti serligan áhuga, var eitt nýtt slag av telefonum, har ein sær tann, ein talar við — eitt tól, ið löngu nú verður nóg brúki í Japan.

Teirra millum, sum eru við á framsýningini, er hitt stóra handilsfelagið Mitsui & Co., sum rósar sær av, at tað finnst ikki teir lutir, teir kunna selja. Annaðhvørt tað er jarnbreytir, tangaskip, verksmíðir av øllum slagum, knappalir, skreytlutir ella leikutoy, so er alt hetta at finna í felagsins pris listum. Ikki at undrast yvir, at hetta risafelag í 1963 seldi fyrri 18 milliardir krónur. Mitsui er eisini elsta handilsfelag í Japan — meira enn 300 ára gamalt.

A framsýningini luttøku eisini Toshiba Electric Company, sum við sinum 67.000 starvsfólki, er hitt stórsta av hesum slagnum í øllum heiminum.

SKÚLIN

PRÓVTOKURUMBUL Í FRANKARIKI

Tað hendir av og á, at tvørleikar koma uppi tá ið próvtøkurnar vita ymisku skúlarnar fara fram. Við hvørt hevur tað hent, at uppgávurnar, ið komnar eru frá próvdómarunum hava verið skeivar, og eisini er tað hent, at nemningar hava kent uppgávurnar, áður enn farið var til próvtøkuborði.

Hetta seinasta er hent nú í summar í Frankariki. Fyri stuttum boðaði franska kenslu málaraðið frá, at upptøkuroyndir nar í filosofi og náttúrvísind skuldu halda av nýggjum í Marseilles og Toulon, tí tað visti seg, at 80 pst. av nemningunum kendu uppgávurnar uppá forhend.

Hetta er ein av teimum størstu skúlskandalum, ið er farin fram í Frankariki. Tað kom fram, at avrit av uppgávunum vórðu seld á svørtu borsini í Marseilles fyri uppi 2000 kr. eintakið eina viku, áður enn próvtøkan skuldi fara fram.

BARNAMATUR

SANGIR. Í hvørjum kendum sangum finna vit hesar reglurnar:

- 1) bæði í leiki og gerandi strið.
- 2) tað skiftandi strið.
- 3) dýrt sum reyðguldið goyma

S Í miðjuni. Setið bókstavar staðin fyri strikurnar. Fremstu stavirnir lísir niðureftir merkjá: tveita.

— S — — — — — dýr —
— S — — — — — sær.
— S — — — — — seta.
— S — — — — — smápráta.
— S — — — — — mannstavn.

Lesið SOSIALIN!
Keypið SOSIALIN!
Haldið SOSIALIN!

VERULEIKI

TAD ER VERULEIKI

AT stórsta takið í dag er at veita fiskimonnum slík arbeiðs- og lönarkor, at teir stóðast umborð á teimum nýggju fiskiskipunum; men at »sjálfstýrisflokknir« havnaðu øllum uppskotum, ið miðaðu imóti at hekka prisviðbótina á millum- og smáfiski.

— Óluksligt sum mannfólk eru mæsk. Hetta var triðja náttin uppi slag, eg havi droymt um Janus.

Stjórni: Hvi heilsaði tú so vinarliga uppá handan mannin. Tað var hasin, sum narraði 5000 krónur frá mær. Skrivstovumaðurin: Ein mann, sum kann narra 5000 krónur frá tygum nýoyðst ein at taka hattin av fyri.

SKOTIN: Koma min er so ókonomisk, at tá hon hevur skift vatn á gullfiskinum, hava vit fiskasuppu í tveir dagar.

HON: Ongatíð hevur tú givið mær gávur, síðan vit giftust.

HANN: Men góða, hevur tú nakrantíð hoyrt, at útróðramaðurin hevur givið fiskinum agn, tá ið fongurin er innanborð.

— Hvi skalt tú siga, at eg ongan vilja havi — eg sum havi haldið uppat at roykja fleiri ferðir.

Byggifinansiering

Vit eru altíð til reiðar at leggja til rættis og veita finansiering — tað veri seg til húsa- ella skipabygging Fyrr ella seinni fáa tygum brúk fyri einum banka — latið OKKARA banka verða tygara banka

SJOVINNUBANKIN

SØKKIÐ BISMARCK!

eftir C. S. FORESTER
umsett hevur MICHEL NIELSEN

(Framhald)

Í admiralitetinum í London vóru admiralurin, kontraadmiralurin, fløgvarageneralurin og fleiri aðrir við at kanna kortið, sum visti kósirnar hjá øllum skipunum, sum jagstáðu Bismarck. »Ja, nú dregur netið seg saman,« segði fløgvarageneralurin. »Ja, tað sýnist so,« jattaði admiralurin. »Boð um kós, ferð og position frá Suffolk, sir,« segði ein ungur yvirmaður. »Bismarck heldur enn somu kós.« »Hvat man hann ætla sær,« mutlaði admiralurin. »Home Fleet kemur framá hann í morgin á dagurðatið.« »Hann veit als ikki, at Home Fleet er farin til hús, sir,« segði kontraadmiralurin. »Smarboð frá Suffolk, sir,« segði

tann ungi yvirmaðurin aftur. »Teir hava sæð niggju »Swordfish«, fløgvar við kós móti Bismarck.« »Niggju »Swordfish!« røpti admiralurin. »Tað er Victorious. Fleiri fløgvar hava teir ikki við.« »Um Home Fleet er, hvar vit halda, so skuldi Victorious vera umleið 150 fjórðingar frá Bismarck,« segði ein yvirmaður. »Eru eingi tit indí?« spurdi admiralurin. »Suffolk sigur, at Bismarck er byrjaður at skjóta.« »So leypa teir á segði fløgvarageneralurin. »Hvi er bert niggju?« »Tað er við Victorious sum við Prince of Wales,« segði kontraadmiralurin. »Hann er nýkominn frá skipsmiðjuni. Hesir »Swordfish«-fløgskiparnir hava ongan áður roynt at fara upp frá einum hangardekki ella lenda á

einum, teir eru heilt »grønir«. Men vit høvdu einki betur, tá Bismarck slapp út.« »Boð frá Suffolk,« segði hin ungi yvirmaðurin. »Bismarck er givin við at skjóta.« »So má álopið vera hasað av,« segði fløgvarageneralurin. »Boð frá Suffolk. Teir hava fingið boð frá einum fløgari um, at Bismarck er raktur.« »Eg hopi, for hundan, at tað kann minna nakað um ferðina hjá teimum,« segði kontraadmiralurin. »Tað var tað, Tovey ætlaði sær.« »Eg haldi nú, at hann tolr einar tiggju torpedoir av hasum slagnum, ella meira uttan at nakað hendir,« segði admiralurin. »Boð frá Suffolk um position, kós og ferð,« segði hin ungi yvirmaðurin. »Hvussu er tað, segði kontraadmiralurin. »Kós 190, ferð 25 mil.« »Framvegis tað sama. Tað sýnist ikki, sum handan torpedoin hevur havt nakað at týða,« segði admiralurin. »Tað er umleið »solsetur haruti,« segði kontraadmiralurin. »Tað verður skjótt myrkt, og mjørki er eisini.« »Og vindurin veksur alla tíðina. Tað verður fyrstu ferð, hasir fløgvararnir koma at flúga yvir ringum sjóvi, í myrkti og mjørka Gud gævi, teir klára tað,« segði admiralurin. »Boð frá Suffolk,«

segði hin ungi yvirmaðurin. »Teir hava mist Bismarck burtur, men teir eru farnir at leita.« »Mist hann burtur?« segði admiralurin. »Ja, í myrkti og í mjørka,« segði kontraadmiralurin. »Eg ivist í, at teir finna hann aftur.«

Tann amerikanski sjónvarpsfrágreiðarin var aftur framman fyri korti sinum. »Júst nú eru 24 timar síðan eg segði frá, at Bismarck hevði sakt Hood,« byrjaði hann. »Síðan hetta er ikki komið eftir einasta orð frá tí bretsku stjórnini. Tað er fullkomiliga eins og Bismarck als ikki er til fyri teimum, men vit hava hoyrt eina rúgv frá dr. Goebbels og tí nazistisku stjórnini. Berlin sigur, at í gjárkvöldið varð Bismarck álopin av fløgforum frá einum bretskum fløgbera og at álopið — eg minni tykkum á, at hetta er, hvat tyskarar siga — varð sligið aftur, uttan at Bismarck fekk nakran skaða, meðan bretar mistu fleiri fløgfor. Hetta kann tó gjarna vera satt, og er tað so, mugu vit leggja til merkis, at tað er fyrstu ferð í verðins søgu, at fløgfor eru farin frá einum fløgbera á opnum havi fyri at leypa á eitt týskt slagskip.

Teir hava lopið á týsk og ítalsk slagskip — sum t.d. í Taranto, men hetta er fyrstu ferð móti einum týskum slagskipi, meðan tað er úti á víðum havi. Afturat hesum er tað eitt nýmótans slagskip og væl útgjort við góðari manning, sum vit søu í gjár. Eg haldi sanniliga, at álopið misvæðnaðist, ella høvdu vit hoyrt okkurt frá London, og tað mest týðningarmikla við stóðuni er, at Bismarck framvegis kann gera akkurát, sum hann vil. Fer tað nakrantíð at eydnast bretum at finna hann? At finna eitt einkult skip í Atlantshavinum er nakað tað sama, sum at finna ein ávisan bil í Texas, og er hesin bilurin stórri, betri út-gjörður og skjótari, enn teir, sum jaga hann — ja, so sligja tygum sjálvar, hvussu til stendur. Ongantíð áður hevur stóðan verið verri hjá Bretlandi, enn í dag. Á Kreta ...»

Kring allan heimin varð hesin spurningurin settur: Hvar er Bismarck? Í túsundvis av bløðum, skrivaði á hundrad ymiskum málum, kom hesin spurningur at standa ovast á fyrstu síðu. (Framhald)